

West Nile Virus (WN)

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ น.พ. ประเสริฐ ทองเจริญ

คำนำ

เป็นไวรัสที่ก่อปัญหาโรคติดเชื้ออุบัติใหม่เข้ามาเมื่อไม่กี่ปีนี้ ในประเทศแถบอบอุ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุโรปและอเมริกาเหนือ ทำให้เกิดภาวะติดเชื้อทั้งในคน ม้า นกและสัตว์อื่น ๆ โรคที่เกิดจาก WN นี้คือ ไข้สมองอักเสบที่มีความรุนแรงทำให้ถึงแก่กรรมได้ทั้งในคน ม้า และนกบ้านและนกป่าด้วย

ประวัติ แยกไวรัสชนิดนี้ได้เป็นครั้งแรกจาก ผู้ใหญ่สตรีเพศที่ป่วยมีอาการไข้ที่ตำบล เวทีโพล์ ในประเทศยูกันดา เมื่อปี พ.ศ. 2480 ถิ่นที่พบโรคในเวลาต่อมาคือเมื่อ พ.ศ. 2493 คือประเทศอียิปต์ และพบว่าก่อโรคเยื่อหุ้มสมองและสมองอักเสบอย่างรุนแรงในผู้ป่วยสูงอายุในอิสราเอลเมื่อปี พ.ศ. 2500 โรคของม้าที่รายงานเป็นครั้งแรกเมื่อต้นปี พ.ศ. 2503 จากประเทศอียิปต์และฝรั่งเศส แล้วก็เฝ้าหายไประหว่างข้อมูลทางระบาดวิทยาที่จัดโรคนี้เป็นโรคติดเชื้อที่ปรากฏขึ้นใหม่ เนื่องจากมีการรายงานผู้ป่วยใหม่ในฤดูร้อนของ พ.ศ. 2542 ที่นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกาในซีกโลกตะวันตกซึ่งไม่เคยมีรายงานมาก่อน โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการและอาการแสดงของไข้สมองอักเสบหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบในช่วง 8 สัปดาห์ มีรายงานผู้ป่วย 59 ราย ที่ต้องนอนโรงพยาบาล และ 7 ราย ได้ถึงแก่กรรมในที่สุด จนทำให้ในที่สุดได้มีการสอบสวนพบว่าการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสในนกโดยเฉพาะกา (*Corvus brachyrhynchos*) โดยพบว่าในบริเวณที่มีการระบาดของมีนก กา ไก่ฟ้า มีการตายมากกว่าปกติ และจากการตรวจซากนกบ่งว่ามีพยาธิสภาพแบบเยื่อหุ้มสมองอักเสบร่วมกับกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบอย่างรุนแรง และสามารถแยกเชื้อไวรัสได้ และต่อมาก็พบการติดเชื้อในม้าที่อยู่บนเกาะลองจ์ (Long island) ในนิวยอร์ก ในปัจจุบันได้มีรายงานการติดเชื้อในทวีปแอฟริกา ตะวันออกกลาง เอเชียตะวันตก และยุโรปทั้งในมนุษย์ ม้า และนก ในปี พ.ศ. 2543 ได้มีการระบาดในอิสราเอล ในเดือนสิงหาคม 2544 ได้มีรายงานการเกิดโรคนี้อีกในสหรัฐอเมริกา โดยพบผู้ป่วย 6 ราย ในเมืองนิวยอร์ก แอตแลนตา และรัฐฟลอริดา

Family : *Flaviviridae*

Genus : *Flavivirus* Japanese Encephalitis Antigenic Complex

ไวรัสในกลุ่มนี้ ได้แก่

- Alfues
- Cacipacore
- Japanese encephalitis (ทวีปเอเชีย)
- Koutango
- Kunjin (ทวีปออสเตรเลีย)
- Murray Valley encephalitis (ทวีปออสเตรเลีย)
- St. Louis encephalitis (ทวีปอเมริกาเหนือและใต้)
- Rocio

Stratford

Usufu

West Nile

Yaounede viruses

เป็นไวรัสมีเปลือกหุ้มสัณฐานกรมนขนาด 40-60 นาโนเมตร กรดนิวคลีอิกเป็นอาร์เอ็นเอ แถบเดี่ยว
ประมาณ 10,000-11,000 เมตร

ลักษณะทางคลินิกจะมีระยะฟักตัว 5-15 วัน หลังจากถูกยุง *Culex spp.* ซึ่งเป็นพาหะของโรคนี้กัด
ส่วนใหญ่ของผู้ป่วยจะไม่มีอาการหรือมีอาการน้อย ถ้ามีได้แก่ ไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ อาจมีผื่น
ที่ผิวหนัง ต่อม้ำเหลืองโต ในรายที่มีอาการรุนแรงจะมีอาการปวดศีรษะมาก ไข้สูง คอแข็ง ซึม ชัก หมดสติ
อัมพาต (อาการและอาการแสดงของไข้สมองอักเสบหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ)

ยังไม่มีรายงานการติดต่อจากคนสู่คน

การรักษาไม่มียารักษาที่จำเพาะ ให้รักษาตามอาการและแบบประคับประคอง

การควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศโดยเฉพาะในขณะที่มีรายงานการติดเชื้อ ได้แก่ การห้ามนำเข้า
นกจากพื้นที่ที่มีรายงานโรคนี้

เอกสารอ้างอิง

1. Fine A, Layton M. Lessons from the West Nile viral encephalitis outbreak in New York city, 1999: implications for bioterrorism preparedness. Clin Infect Dis 2001;32:277-82.
2. Marfine AA, Gubler DJ. West Nile encephalitis: an emerging disease in the United States. Clin Infect Dis 2001;33:1713-9.
3. Petersen LR, Roehrig JT. West Nile Virus: a reemerging global pathogen. Emerging Infectious Diseases 2001;7:611-4.
4. รายงานในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2543